

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV
Curs /Curso
2023 / 2024

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	DISSENY D' ESCENOGRAFIA I <i>DISEÑO DE ESCENOGRAFIA I</i>				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	6	Curs <i>Curso</i>	1er 1º	Semestre <i>Semestre</i>	2n 2º
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> <small>bàsica, específica, optativa</small> <small>básica, específica, optativa</small>	Específica <i>Específica</i>	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			Castellà <i>Castellano</i>
Matèria <i>Materia</i>	DISSENY D' ESCENOGRAFIA <i>DISEÑO DE ESCENOGRAFÍA</i>				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	Grau Superior d'Art Dramàtic <i>Grado Superior de Arte Dramático</i>				
Especialitat <i>Especialidad</i>	Escenografia <i>Escenografía</i>				
Centre <i>Centro</i>	Escola Superior d'Art Dramàtic <i>Escuela Superior de Arte Dramático</i>				
Departament <i>Departamento</i>	Direcció Escènica i Escenografia <i>Dirección Escénica i Escenografía</i>				
Professorat <i>Profesorado</i>	David Orrico				
e-mail <i>e-mail</i>	davidorricoesadv@gmail.com				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>
<p>Coneixement dels principis de la teoria de la percepció i dels processos perceptius: forma i significat. Equilibri i proporció. Esbossos i plans. Introducció als elements del projecte escenogràfic. El sentit dramàtic de l'escenografia.</p> <p><i>Conocimiento de los principios de la teoría de la percepción y de los procesos perceptivos: forma y significado. Equilibrio y proporción. Bocetos y plantas. Introducción a los elementos del proyecto escenográfico. El sentido dramático de la escenografía.</i></p>

1.2 Coneixements previs

Conocimientos previos

Sense requisits, no existeix cap prelació per a cursar-la.

Sin requisitos, no existe ninguna prelación para cursarla.

2 Competències de l'assignatura

Competencias de la asignatura

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

CT1. Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora.

COMPETÈNCIES GENERALS:

CG1. Fomentar l'autonomia i autoregulació en l'àmbit del coneixement, les emocions, les actituds i les conductes, mostrant independència en la recollida, anàlisi i síntesi de la informació, en el desenrotllament de les idees i arguments d'una manera crítica i en la seua capacitat per a automotivar-se i organitzar-se en els processos creatius.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

CE5. Estudiar el fet escènic a partir de diferents mètodes.

COMPETENCIAS TRANSVERSALES

CT1. Organizar y planificar el trabajo de manera eficiente y motivadora.

COMPETENCIAS GENERALES:

CG1. Fomentar la autonomía y autorregulación en el ámbito del conocimiento, las emociones, las actitudes y las conductas, mostrando independencia en la recogida, análisis y síntesis de la información, en el desarrollo de las ideas y argumentos de una forma crítica y en su capacidad para auto motivarse y organizarse en los procesos creativos.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:

CE5. Estudiar el hecho escénico a partir de diferentes métodos.

3 Resultats d'aprenentatge

Resultados de aprendizaje

RESULTATS D'APRENTATGE <i>RESULTADOS DE APRENDIZAJE</i>	COMPETÈNCIES RELACIONADES COMPETENCIAS RELACIONADAS
<p>R.1. Coneixement de la teoria de la percepció. Distingir clarament entre els conceptes de forma i significat.</p> <p>R.2. Comprendre i saber aplicar els principis bàsics de la Composició, l'Equilibri i la Proporció en l'espai escènic i la seva relació amb l'acció dramàtica.</p> <p>R.3. Conèixer i saber aplicar les diferents maneres de concebre l'espai escènic. Saber utilitzar el llenguatge conceptual i l'abstracció.</p> <p>R.4. Començar a adquirir l'habilitat per dissenyar un espai adequat a les característiques de la idea dramàtica que es desitja transmetre.</p> <p>R.5. Tenir capacitat per transmetre i argumentar la proposta triada.</p> <p>R.6. Començar a adquirir habilitat per plasmar gràficament o esbossar la proposta escenogràfica.</p> <p>R.7. Tenir predisposició a la reflexió, reconsideració i autocrítica durant el procés de treball propi.</p> <p>R.8. Començar a adquirir la predisposició a l'autoaprenentatge i la integració de les aportacions pròpies a un procés de creació col·lectiva.</p> <p><i>R.1. Conocimiento de la teoría de la percepción. Distinguir claramente entre los conceptos de forma y significado.</i></p> <p><i>R.2. Comprender y saber aplicar los principios básicos de la Composición, el Equilibrio y la Proporción en el espacio escénico y su relación con la acción dramática.</i></p>	<p>CT1, CT2, CG1.</p> <p>CT1, CT2, CG1.</p> <p>CT1, CT2, CG1, CE5</p> <p>CT1, CT3, CG1, CE4, CE5.</p> <p>CT8, CE4</p> <p>CT1, CT3.</p> <p>CT3, CT8, CG1</p> <p>CT8, CG1</p> <p>CT1, CT2, CG1.</p> <p>CT1, CT2, CG1.</p>

<p>R.3. Conocer y saber aplicar las diferentes maneras de concebir el espacio escénico. Saber utilizar el lenguaje conceptual y la abstracción.</p>	<p>CT1, CT2, CG1, CE5</p>
<p>R.4. Empezar a adquirir la habilidad para diseñar un espacio adecuado a las características de la idea dramática que se desea transmitir.</p>	<p>CT1, CT2, CT3, CG1, CE4, CE5.</p>
<p>R.5. Tener capacidad para transmitir y argumentar la propuesta elegida.</p>	<p>CT8, CE4</p>
<p>R.6. Empezar a adquirir habilidad para plasmar gráficamente o esbozar la propuesta escenográfica.</p>	<p>CT1, CT3.</p>
<p>R.7. Tener predisposición a la reflexión, reconsideración y autocrítica durante el proceso de trabajo propio.</p>	<p>CT3, CT8, CG1</p>
<p>R.8. Empezar a adquirir la predisposición al autoaprendizaje y la integración de las aportaciones propias a un proceso de creación colectiva.</p>	<p>CT8, CG1</p>

<p>4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i></p>	
<p>Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i></p>	<p>Planificació temporal <i>Planificación temporal</i></p>
<p>BLOCS DE CONTINGUTS:</p> <p>UNITAT 1: ELS PRINCIPIS DE LA TEORIA DE LA PERCEPCIÓ I DELS PROCESSOS PERCEPTIUS: FORMA I SIGNIFICAT.</p> <p>UNITAT 2: COMPOSICIÓ, EQUILIBRI I PROPORCIÓ.</p> <p>UNITAT 3: MANERES DE CONCEBRE L'ESPAI ESCÈNIC. LENGUATGE CONCEPTUAL I ABSTRACCIÓ.</p> <p>UNITAT 4: REPRESENTACIÓ GRÀFICA DE LA PROPOSTA DRAMÀTICA, DES DEL PUNT DE VISTA ESPACIAL I COMPOSITIU.</p> <p>UNITAT 5: INTRODUCCIÓ ALS ELEMENTS DEL PROJECTE ESCENOGRÀFIC</p>	<p>Febrer</p> <p>Març</p> <p>Març/abril</p> <p>Abril/maig</p> <p>Maig/juny</p>

BLOQUES DE CONTENIDOS:	
UNIDAD 1: LOS PRINCIPIOS DE LA TEORÍA DE LA PERCEPCIÓN Y LOS PROCESOS PERCEPTIVOS: FORMA Y SIGNIFICADO.	Febrero
UNIDAD 2: COMPOSICIÓN, EQUILIBRIO Y PROPORCIÓN.	Marzo
UNIDAD 3: FORMAS DE CONCEBIR EL ESPACIO ESCÉNICO. LENGUAJE CONCEPTUAL Y ABSTRACCIÓN.	Marzo/abril
UNIDAD 4: REPRESENTACIÓN GRÁFICA DE LA PROPUESTA DRAMÁTICA, DESDE EL PUNTO DE VISTA ESPACIAL Y COMPOSITIVO.	Abril/mayo
UNIDAD 5: INTRODUCCIÓN A LOS ELEMENTOS DEL PROYECTO ESCENOGRÁFICO.	Mayo/junio

5 Activitats formatives			
<i>Actividades formativas</i>			
5.1 Activitats de treball presencials			
<i>Actividades de trabajo presenciales</i>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classes teòriques Clases teóricas	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	R1 ,R2, R3, R4	35
Classes pràctiques Clases prácticas	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	R5, R6, R7, R8	47

Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>		
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) emprades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>		8
SUBTOTAL			90

5.2 Activitats de treball autònom <i>Actividades de trabajo autónomo</i>			
ACTIVITATS <i>ACTIVIDADES</i>	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) Volum treball (en nº horas o ECTS)
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	R1,R2, R3, R4, R7, R8	60
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>		
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>		
SUBTOTAL			60
TOTAL			150

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
<p>1A CONVOCATORIA (AMB AVALUACIÓ CONTINUA)</p> <p>La nota global de l'assignatura serà la suma de:</p> <ol style="list-style-type: none"> EXAMEN ESCRIT: Principis de la teoria de la Percepció i Composició, equilibri i proporció. EXERCICI ESCRIT I JUSTIFICACIÓ ORAL: Proposta gràfica d'espai escènic a partir d'un text teatral. EXERCICI ESCRIT I JUSTIFICACIÓ ORAL Proposta gràfica d'espai escènic a partir d'un text teatral, amb dibuixos i memòria. ASSISTÈNCIA I EVOLUCIÓ DE L'ALUMNE. 	<p>R1,R2, R3, R4.</p> <p>R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7,</p> <p>R8. R1, R2, R3, R4, R5, R6,</p> <p>R7, R8.</p>	<p>20%</p> <p>15%</p> <p>45%</p> <p>20%</p>
<p>1A. CONVOCATORIA (CON EVALUACIÓN CONTINUA)</p> <ol style="list-style-type: none"> EXAMEN ESCRITO: Principios de la teoría de la Percepción y Composición, equilibrio y proporción. EJERCICIO ESCRITO Y JUSTIFICACION ORAL: Propuesta gráfica de espacio escénico a partir de un texto teatral, con dibujos y memoria. EJERCICIO ESCRITO Y JUSTIFICACION ORAL: Propuesta gráfica de espacio escénico a partir de un texto teatral, con dibujos y memoria. ASISTENCIA Y EVOLUCIÓN DEL ALUMNO. 	<p>R1, R2, R3, R4.</p> <p>R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7,</p> <p>R8 R1, R2, R3, R4, R5, R6,</p> <p>R7, R8</p>	<p>20%</p> <p>15%</p> <p>45%</p> <p>20%</p>
<p>1A CONVOCATÒRIA (SENSE AVALUACIÓ CONTINUA)</p> <ol style="list-style-type: none"> EXAMEN ESCRIT: Principis de la teoria de la Percepció i Composició, equilibri i proporció. EXERCICI ESCRIT AMB EXPOSICIÓ ORAL: Proposta d'espai escènic a partir d'un text dramàtic. Lliurament de treball presentat per escrit i exposat de forma oral. 	<p>R1,R2, R3, R4.</p> <p>R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7</p>	<p>30%</p> <p>70%</p>
<p>1A CONVOCATORIA (SIN EVALUACIÓN CONTINUA)</p> <ol style="list-style-type: none"> EXAMEN ESCRITO: Principios de la teoría de la Percepción y Composición, equilibrio y proporción. 	<p>R1,R2, R3, R4.</p>	<p>30%</p>

<p>2. EJERCICIO ESCRITO CON EXPOSICIÓN ORAL: Propuesta de espacio escénico a partir de un texto dramático. Entrega de trabajo presentado por escrito y expuesto de forma oral.</p>	<p>R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7,</p>	<p>70%</p>
--	------------------------------------	------------

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

Per als exercicis, se li donarà a l'alumnat l'enunciat del mateix amb temps suficient per a la seua realització. Se'ls demanarà lliuraments parcials per a conèixer el desenvolupament del treball, que no seran puntuables, però sí que afectaran el percentatge relatiu a l'evolució de l'alumne/a.

1A CONVOCATORIA (AMB AVALUACIÓ CONTINUA)

1. EXAMEN ESCRIT: Principis de la teoria de la Percepció i Composició, equilibri i proporció
- Coneixement de la teoria de la percepció. Assimilació de forma i significat.
 - Comprendre i saber aplicar els principis bàsics de la Composició, l'Equilibri i la Proporció en l'espai escènic i la seva relació amb l'acció dramàtica.

Es realitzarà a finals de març

2. EJERCICIO ESCRIT AMB EXPOSICIÓN ORAL: Proposta gràfica d'espai escènic a partir d'un text teatral. - Justificar l'elecció del llenguatge per a l'espai escènic.
- Espai adequat a les característiques de la idea dramàtica que es desitja transmetre
 - Coneixement i aplicació de les lleis de la geometria i la composició de l'espai i la seva relació amb l'acció dramàtica.
 - Capacitat per transmetre i argumentar la proposta triada.

Es lliurarà l'exercici a l'abril.

3. EJERCICIO ESCRIT AMB EXPOSICIÓN ORAL: Proposta gràfica d'espai escènic a partir d'un text teatral, amb dibuixos i memòria.
- Justificar l'elecció del llenguatge per a l'espai escènic.
 - Espai adequat a les característiques de la idea dramàtica que es desitja transmetre.
 - Coneixement i aplicació de les lleis de la geometria i la composició de l'espai i la seva relació amb l'acció dramàtica.
 - Habilitat suficient per plasmar gràficament la proposta de l'espai escènic.
 - Capacitat per transmetre i argumentar la proposta triada.

Es lliurarà l'exercici al juny

La condició de «no presentat» consumeix convocatòria. La directora o el director del centre podrà autoritzar, a petició de l'estudiant, amb caràcter excepcional i per causes objectives degudament justificades, com per exemple malaltia greu o qualsevol altra causa de força major, la renúncia a una convocatòria per curs acadèmic i per assignatura.

Para los ejercicios, se les dará a los alumnos el enunciado del mismo con tiempo suficiente para su realización. Se les pedirá entregas parciales para conocer el desarrollo del trabajo, que no serán puntuables, pero sí afectarán al porcentaje relativo a la evolución del alumno.

1A. CONVOCATORIA (CON EVALUACIÓN CONTINUA)

1. EXAMEN ESCRITO: Principios de la teoría de la Percepción y Composición, equilibrio y proporción. - Conocimiento de la teoría de la percepción. Asimilación de forma y significado.
- Comprender y saber aplicar los principios básicos de la Composición, el Equilibrio y la Proporción en el espacio escénico y su relación con la acción dramática.

Se realizará a finales de marzo.

2. EJERCICIO ESCRITO CON EXPOSICIÓN ORAL: Propuesta gráfica de espacio escénico a partir de un texto teatral. - Justificar la elección del lenguaje para el espacio escénico.
- Espacio adecuado a las características de la idea dramática que se desea transmitir.
 - Conocimiento y aplicación de las leyes de la geometría y la composición del espacio y su relación con la acción dramática.
 - Capacidad para transmitir y argumentar la propuesta elegida.

Se entregará en abril

3. EJERCICIO ESCRITO CON EXPOSICIÓN ORAL: Propuesta gráfica de espacio escénico a partir de un texto teatral, con dibujos y memoria.
- Justificar la elección del lenguaje para el espacio escénico.
 - Espacio adecuado a las características de la idea dramática que se desea transmitir.
 - Conocimiento y aplicación de las leyes de la geometría y la composición del espacio y su relación con la acción

dramàtica.

- Habilidad suficiente para plasmar gráficamente la propuesta del espacio escénico.
- Capacidad para transmitir y argumentar la propuesta elegida.

Se entregará en junio

No presentado/da.

La condición de "no presentado" consume convocatoria. La directora o director del centro podrá autorizar, a petición del estudiante, con carácter excepcional y por causas objetivas debidamente justificadas, como por ejemplo enfermedad grave o cualquier otra causa de fuerza mayor, la renuncia a una convocatoria por curso académico y por asignatura

1A CONVOCATÒRIA (SENSE AVALUACIÓ CONTINUA)

1. EXAMEN ESCRIT: durant la setmana d'exàmens de la 1a. convocatòria, entre el s'anunciarà la data amb la suficient antelació.entre el 18 i el 31 de gener.
2. EXERCICI ESCRIT AMB EXPOSICIÓ ORAL: durant la setmana d'exàmens de la 1a. convocatòria, entre el s'anunciarà la data amb la suficient antelació.entre el 18 i el 31 de gener.

1A CONVOCATORIA (SIN EVALUACIÓN CONTINUA)

1. EXAMEN ESCRITO: durante la semana de exámenes de la 1a. convocatoria, entre el que se anunciará la fecha con la suficiente antelación.entre el 18 y el 31 de enero.
2. EJERCICIO ESCRITO CON EXPOSICIÓN ORAL: durante la semana de exámenes de la 1a. convocatoria, entre el que se anunciará la fecha con la suficiente antelación.entre el 18 y el 31 de enero.

6.3 Sistemas de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega *Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega*

SEGONA CONVOCATÒRIA

Els criteris d'avaluació seran els mateixos que en la convocatòria ordinària.

1. EXAMEN ESCRIT: Principis de la teoria de la Percepció i Composició, equilibri i proporció.
2. EXERCICI ESCRIT AMB EXPOSICIÓ ORAL: Proposta d'espai escènic a partir d'un text dramàtic. Lliurament de treball presentat per escrit i exposat de forma oral. Si l'alumne ha assistit a classe i realitzat l'últim exercici en el desenvolupament del curs, es tractarà de completar-lo o millorar-lo, si no, se li plantejarà un nou exercici.

La qualificació atindrà al següent percentatge:

1. 30%
2. 70%

La data de l'examen serà anunciada pel centre amb la suficient antelació.

SEGUNDA CONVOCATORIA

Los criterios de evaluación serán los mismos que en la convocatoria ordinaria.

1. EXAMEN ESCRITO: Principios de la teoría de la Percepción y Composición, equilibrio y proporción.
2. EJERCICIO ESCRITO CON EXPOSICIÓN ORAL: Propuesta de espacio escénico a partir de un texto dramático. Entrega de trabajo presentado por escrito y expuesto de forma oral. Si el alumno ha asistido a clase y realizado el último ejercicio en el desarrollo del curso, se tratará de completarlo o mejorarlo, si no, se le planteará un nuevo ejercicio.

La cualificación atenderá al siguiente porcentaje:

1. 30%
2. 70%

7 Bibliografia

Bibliografía

BÀSICA:**BÁSICA:**

LÓPEZ DE GUEREÑU, J. (2000). *Cuadernos de técnicas escénicas. decorado y tramoya*. Ciudad Real: Ñaque.

NIEVA, F.(2000). *Tratado de escenografía*. Madrid: Fundamentos.

SONREL, P. (1956). *Traité de scénographie*. París: Ed. Librerie Theatrale.

COMPLEMENTÀRIA:**COMPLEMENTARIA:**

ABELLAN, J.J. i BRAVO, I. (Coord.) (1990). *Estudis escènics*. Quaderns. Nº. 31. Barcelona: Ed. Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona.

ALLENSWORTH, C. *The complete play production handbook*. Ed. Harper and Row, publishers.

DE BLAS, F. (2009). *El teatro como espacio*. Barcelona: Ed. Fundación Caja de arquitectos

DIDEROT ET D´ALEMBERT. *L´encyclopédie*. Ed. Inter Livres.

HOGGETT, C. *Stage crafts*. Ed. St. Martin´s Press.

QUESADA, F. (2004). *La caja mágica*. Barcelona: Ed. Fundación Caja de arquitectos